

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНОМ ВЕЋУ ТУЖИЛАЦА

Члан 1.

У Закону о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10 и 88/11), назив члана и члан 6. мењају се и гласе:

„Председник и заменик председника Државног већа

Члан 6.

Председника и заменика председника Државног већа бира и разрешава Државно веће из реда јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца чланова Државног већа, тајним гласањем, већином гласова свих чланова, на начин прописан Пословником о раду Државног већа (у даљем тексту: Пословник).

Председник Државног већа представља Државно веће, руководи његовим радом и врши друге послове у складу са законом.

Заменик председника Државног већа обавља послове председника у случају његовог одсуства или спречености.”.

Члан 2.

Члан 7. брише се.

Члан 3.

У члану 9а став 2. мења се и гласи:

„Изборни члан Државног већа, поред разлога из става 1. овог члана, обавезно се удаљује са те функције и када је због изгласавања неповерења изборном члану Државног већа предложено његово разрешење Народној скупштини, а изборни члан Државног већа из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и када је удаљен са функције јавног тужиоца, односно заменика јавног тужиоца.”.

Члан 4.

Називи чл. 14. до 16. и чл. 14. до 16. мењају се и гласе:

„Начин рада

Члан 14.

Седнице Државног већа су јавне.

Државно веће може да одлучи да ради у седници затвореној за јавност, у складу са Пословником.

Седнице Државног већа сазива председник по сопственој иницијативи или на предлог најмање три члана Државног већа.

Државно веће може да одржи седницу уколико је присутно најмање шест чланова Државног већа.

Стална радна тела

Члан 15.

Државно веће образује стална радна тела за посебне области из своје надлежности.

Образовање, састав и начин рада сталних радних тела ближе се уређује Пословником.

Повремена радна тела

Члан 16.

Државно веће може посебном одлуком да образује повремена радна тела, ради разматрања појединих питања из своје надлежности и давања предлога, мишљења и стручних образложења.

Одлуком о образовању повременог радног тела одређује се састав, послови за које се тело образује, време на које се образује, рокови у којима подноси извештај о свом раду и друга питања везана за његов рад.

Начин рада повремених радних тела ближе се уређује посебним актима тих тела.”.

Члан 5.

У члану 18. став 2. после речи: „Службеном гласнику Републике Србије” додају се речи: „и на интернет страници Државног већа”.

Члан 6.

У члану 19. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Годишњи извештај о раду објављује се на интернет страници Државног већа.”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 7.

У члану 21. став 2. после речи: „Службеном гласнику Републике Србије” додају се речи: „и на интернет страници Државног већа”.

У ставу 4. после речи: „чланова Државног већа” додају се запета и речи: „а у случају престанка функције пре истека мандата у року од 30 дана од дана престанка функције”.

Члан 8.

У члану 23. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Један колегијум јавног тужилаштва може да предложи само једног кандидата, осим седнице колегијума јавног тужилаштва са територије аутономних покрајина, која поред кандидата за члана Државног већа из члана 22. ал. друга до четврта овог закона може да предложи и кандидата за члана Државног већа из члана 22. алинеја пета овог закона.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

Члан 9.

Назив члана 24. мења се и гласи: „Бирачко право и бирачки списак”.

У члану 24. став 3. речи: „са сталном функцијом” бришу се.

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Изборна комисија утврђује и припрема бирачки списак за свако изборно место. Бирачки спискови се закључују 15 дана пре одржавања избора.”.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

Став 6. мења се и гласи:

„Јавни тужилац, односно заменик јавног тужиоца са територије аутономних покрајина, поред кандидата са листе кандидата из става 5. овог члана, гласа и за кандидата са листе кандидата из члана 22. алинеја пета овог закона.”.

Члан 10.

После члана 30. додају се назив члана и члан 30а који гласе:

„Представљање кандидата

Члан 30а

Државно веће, у року од седам дана од дана утврђивања листе кандидата, је дужно да омогући сваком кандидату да на интернет страници Државног већа изнесе податке из свог личног и професионалног живота и ставове о питањима из надлежности Државног већа.”.

Члан 11.

У члану 31. став 2. после речи: „времену одржавања избора” додају се запета и речи: као и о начину превоза до бирачких места који ће бити организован о трошку јавних тужилаштва”.

У ставу 3. речи: „јавним тужилаштвима одређеним од стране Изборне комисије” замењују се речима: „апелационим јавним тужилаштвима”.

После става 3. додају се ст. 4. и 5. који гласе:

„Јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца гласају на бирачком месту у апелационом јавном тужилаштву на чијем се подручју налази јавно тужилаштво у коме врше функцију.

Јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца у Републичком јавном тужилаштву и јавним тужилаштвима посебне надлежности гласају у Апелационом јавном тужилаштву у Београду.”.

Члан 12.

После члана 33. додају се назив члана и члан 33а који гласе:

„Поступак после гласања

Члан 33а

По завршеном гласању бирачки одбор констатује број неупотребљених листића, утврђује број важећих и неважећих гласачких листића и број гласова који је на том бирачком месту добио сваки од кандидата, о чему сачињава записник.

Неважећим се сматра непопуњен гласачки листић, листић на коме је заокружено више од једног кандидата или листић који је попуњен тако да се не може утврдити за ког се кандидата гласало.

Бирачки одбор ставља у посебне омоте неупотребљене, неважеће и важеће гласачке листиће и заједно са потписаним записником о резултатима гласања, доставља Изборној комисији.

Ако се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца који су гласали, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља у року од седам дана.”.

Члан 13.

У члану 36. став 3. речи: „или више” бришу се.

Члан 14.

У члану 39. после става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Престанак функције изборног члана Државно веће констатује на првој наредној седници.”.

Члан 15.

Назив Главе V. и Глава V. мењају се и гласе:

„V. РАЗРЕШЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЧЛАНА

Разлози

Члан 41.

Изборни члан Државног већа разрешава се функције пре истека времена на које је изабран ако функцију члана Државног већа не врши у складу са Уставом и законом, односно ако буде правноснажно осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора или за кривично дело које га чини недостојним за вршење функције члана Државног већа.

Разрешење због осуде за кривично дело

Члан 42.

Предлог за разрешење изборног члана Државног већа због правноснажне осуде за кривично дело на безусловну казну затвора, односно за кривично дело које га чини недостојним за вршење функције члана Државног већа, Државно веће доноси на првој наредној седници и доставља га Народној скупштини, у року од 15 дана од дана достављања правноснажне пресуде.

Иницијатива за разрешење

Члан 43.

Иницијативу за разрешење изборног члана Државног већа, ако функцију члана Државног већа не врши у складу са Уставом и законом, може поднети сваки члан Државног већа или овлашћени предлагач из члана 23. став 2. овог закона.

Иницијатива мора бити образложена.

Основаност иницијативе

Члан 44.

Државно веће ће по пријему иницијативе омогућити члану Државног већа чије се разрешење иницира, да се о наводима иницијативе изјасни у року од три дана.

Државно веће доноси одлуку о основаности иницијативе у року од седам дана од дана протекла рока из става 1. овог члана.

Ако оцени да иницијатива за разрешење није основана, Државно веће обавештава подносиоца иницијативе писменим путем, у року од седам дана од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Ако оцени да је иницијатива за разрешење основана, Државно веће покреће поступак за разрешење у року од седам дана од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Изборни члан Државног већа чије је разрешење иницирано не учествује у доношењу одлуке о основаности иницијативе.

Предлог за разрешење

Члан 45.

Предлог за разрешење изборног члана Државног већа из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца може поднети најмање 20% од укупног броја јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца који, у складу са чланом 24. ст. 5. и 6. овог закона, имају право гласа при избору изборног члана Државног већа, према врсти и степену јавног тужилаштва из којег је, у складу са чланом 22. овог закона, биран изборни члан чије се разрешење предлаже.

Предлог за разрешење изборног члана Државног већа из реда адвоката може поднети најмање 20% од укупног броја адвоката уписаних у именик адвоката Адвокатске коморе Србије и адвокатских комора у њеном саставу.

Предлог за разрешење изборног члана Државног већа из реда професора правног факултета може поднети најмање 20% од укупног броја декана правних факултета.

Предлог за разрешење члана Државног већа мора бити образложен и садржати разлоге из члана 41. овог закона.

Покретање поступка

Члан 46.

Поступак за разрешење изборног члана Државног већа покренут је када Државно веће прихвати иницијативу, односно када је поднет предлог за разрешење.

У случају из става 1. овог члана, Државно веће покреће поступак изјашавања о поверењу и обавештава о томе Изборну комисију и овлашћене предлагаче чланова Државног већа из реда адвоката и професора.

Поступак за разрешење спроводи се у року од 30 дана од дана покретања поступка.

Поступак пред Државним већем

Члан 46а

Државно веће ће, у поступку који је уређен Пословником и задовољава захтеве правичног суђења, омогућити члану Државног већа против кога је покренут поступак разрешења да се на седници Државног већа усмено изјасни о чињеницама од значаја за одлуку о разрешењу.

Државно веће ће, након спроведеног поступка, донети образложену одлуку о основаности иницијативе, односно образложено мишљење о предлогу за разрешење и доставити их члану Државног већа против кога је покренут поступак, као и подносиоцу иницијативе, односно предлога за разрешење.

Одлука о основаности иницијативе, односно образложено мишљење о предлогу за разрешење, објављују се на интернет страници Државног већа.

Изјашњавање о поверењу

Члан 46б

О поверењу изборном члану Државног већа из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца изјашњавају се јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца, у складу са чланом 24. ст. 5. и 6. овог закона, тајним гласањем.

На поступак гласања о поверењу сходно се примењују одредбе чл. 31. до 34. овог закона.

Изборном члану Државног већа је изгласано неповерење ако је гласало најмање две трећине јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца који имају право гласа, а већина њих се изјаснила за разрешење.

О основаности разлога за разрешење изборног члана Државног већа из реда адвоката, односно професора правног факултета изјашњавају се њихови овлашћени предлагачи, на начин и по поступку за избор тих чланова Државног већа.

Одлука о разрешењу

Члан 46в

У случају изгласавања неповерења изборном члану, Државно веће, односно предлагачи из члана 46б став 4. овог закона предлажу Народној скупштини разрешење изборног члана Државног већа коме је неповерење изгласано.

У доношењу предлога из става 1. овог члана не учествује члан Државног већа о чијем се разрешењу одлучује.

Државно веће обуставља поступак за разрешење члана Државног већа у року од осам дана од дана када изборном члану Државног већа није изгласано неповерење. Поступак по предлогу за разрешење се против истог изборног члана Државног већа, не може поново водити у наредних шест месеци од дана изјашњавања о поверењу.

Одлуку о разрешењу, на основу предлога из става 1. овог члана, доноси Народна скупштина.”.

Члан 16.

Изборни чланови Државног већа изабрани у складу са Законом о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10 и 88/11), обављају ту функцију до истека мандата за који су изабрани.

Члан 17.

Председник и заменик председника Државног већа биће изабрани, у складу са овим законом, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца садржан је у одредбама чл. 164. и 165. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да се законом уређују поједина питања које се односе на положај, састав, избор чланова и надлежност Државног већа тужилаца.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење Закона саржан је у потреби усклађивања Закона о Државном већу тужилаца са изменама Закона о јавном тужилаштву из новембра 2013. године, као и у реализацији Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године.

Најзначајније новине садржане у Закону су унапређење транспарентности рада Државног већа тужилаца, уштеда средства за рад, унапређење изборног процеса за избор изборних чланова, при чему предлагачи предлажу само по једног кандидата за избор у Народној скупштини, чиме се ограничава утицај политике на избор изборних чланова и унапређење одговорности изборних чланова кроз увођење посебног поступка за изгласавање неповерења.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбама чл. 1. и 2. Закона мењају се чл. 6. и 7. Закона о Државном већу тужилаца, који садрже одредбе о председнику и заменику председника Државног већа, на тај начин што се предвиђа да се за председника Државног већа тужилаца бира члан Државног већа из реда јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца чланова Државног већа, за разлику од важећег решења према коме је Републички јавни тужилац истовремено и председник Државног већа тужилаца.

Одредбама чл. 3. Закона прецизирају се одредбе чл. 9а Закона о Државном већу тужилаца које се односе на удаљење са функције члана Државног већа. Новина се састоји у томе што је као разлог за удаљење предвиђен и разлог због покретања поступка за разрешење изборног члана Државног већа по посебном поступку који је предвиђен у члану 15. Закона.

Одредбом члана 4. Закона мењају се чл. 14. до 16. Закона о Државном већу тужилаца, које уређују начин рада Државног већа, као и његова стална и повремена радна тела. У циљу унапређења јавности рада Државног већа тужилаца, а за разлику од важећег законског решења, измењеном одредбом члана 14. Закона о Државном већу тужилаца, предвиђено је да су седнице Државног већа јавне, изузев ако Државно веће не одлучи другачије. Поред тога, ради усклађивања са Законом о јавном тужилаштву извршење су измене одредаба чл. 15. и 16. Закона о Државном већу тужилаца, које уређују стална и повремена радна тела Државног већа. Измењеном одредбом члана 15. Закона о Државном већу тужилаца дата је могућност Државном већу да, за разлику од важећег законског решења, образује и друга радна тела за посебне области из своје надлежности, док је измењеном одредбом члана 16. Закона о Државном већу тужилаца прецизирана садржина одлуке о образовању повремених радних

тела Државног већа. Предвиђено је да се одлуком о образовању повремених радних тела одређује његов састав, послови за које се тело образује, као и рокови у којима подноси извештај Државном већу о свом раду, а да начин рада буду ближе уређен посебним актима тих тела.

Одредбама чл. 5. до 7. Закона допуњују се чл. 18, 19. и 21. Закона о Државном већу тужилаца. За разлику од важећег законског решења, уводи се обавеза да се на интернет страници Државног већа објављују Годишњи извештај о раду Државног већа, Пословник о раду Државног већа и друга општа акта, као и Одлука о отпочињању поступка за предлагање кандидата за избор изборних чланова Државног већа.

Одредбама чл. 8. до 11. Закона прецизирају се одредбе Закона о Државном већу тужилаца које уређују изборни поступак за избор изборних чланова Државног већа. Најзначајније новине представљају проширење бирачког права на све јавне тужиоце, односно заменике јавног тужиоца, као и прописивање обавезе утврђивања бирачког списка за избор изборних чланова из реда јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца, који се закључују 15 дана пре одржавања избора. Чланом 10. Закона у Закон о Државном већу тужилаца додаје се нови члан 30а, којим је прописана обавеза Државног већа да омогући кандидатима представљање на интернет страници Државног већа тужилаца. Чланом 11. Закона извршене су измене у члану 31. Закона о Државном већу тужилаца, на тај начин што је предвиђено да се гласање обавља на бирачким местима у апелационим јавним тужилаштвима, чиме се постиже већа тајност изборног процеса.

Чланом 12. Закона у Закон о Државном већу тужилаца додаје се нови члан 33а, који уређује поступак после гласања. Овом допуном детаљно је прописан изборни поступак који спроводе бирачки одбори и Изборна комисија после завршеног гласања.

Чланом 13. Закона врши се измена у члану 36. став 3. Закона о Државном већу тужилаца, на тај начин што се предвиђа да, за разлику од важећег законског решења, Адвокатска комора Србије доставља предлог једног кандидата за избор Народној скупштини.

Чланом 14. Закона допуњује се члан 39. Закона о Државном већу тужилаца, , на тај начин што је предвиђено да се престанак функције изборног члана констатује на првој наредној седници Државног већа.

Чланом 15. Закона мењају се одредбе Главе V. Закона о Државном већу тужилаца која уређује разрешење изборног члана Државног већа. Најзначајнију новину представља могућност да предлог за разрешење изборног члана Државног већа из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца поднесе 20% од укупног броја јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. После поступка пред Државним већем, који даје мишљење о предлогу за разрешење, спроводи се поступак изјашњавања о поверењу изборног члана, који се спроводи по поступку предвиђеном за избор. У случају да је изгласано неповерење изборном члану Државног већа, Државно веће предлаже Народној скупштини разрешење изборног члана које не неповерење изгласано. У случају да изборном члану није изгласано неповерење, Државно веће обуставља поступак за разрешење у року од осам дана, при чему се нови поступак за разрешење против истог изборног члана не може поново водити у наредних шест месеци од дана изјашњавања о поверењу. Исто решење је предвиђено и за изборне чланове Државног већа из реда адвоката и професора правног факултета.

Одредбе чл. 16. до 18. Закона су прелазне и завршне одредбе. Члан 16. Закона предвиђа да изборни чланови Државног већа који су изабрани у складу са важећим законом настављају да обављају ту функцију до истека мандата за који су изабрани. Имајући у виду измене одредба које се односе на председника и заменика Државног већа тужилаца, чланом 17. Закона је предвиђено да ће избор новог председника и заменика председника Државног већа извршити у року од 30 дана од дана ступања на Закона на снагу. Члан 18. Закона представља одредбу о ступању Закона на снагу, при чему је предвиђено да ће закон ступити на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.